

Voorbeeld risicomatrix: Reusable OK muts

September 2023

© Green team VHIG

Inhoudsopgave

Voorbeeld risico matrix volgens het 6 stappenmodel	3
<i>Voorbeeld adviesaanvraag Reusable OK-muts.....</i>	<i>3</i>

Voorbeeld risico matrix volgens het 6 stappenmodel

Voorbeeld adviesaanvraag Reusable OK-muts

(Bron: Erasmus MC/Unit Infectiepreventie)

VRAAGSTELLING

Welke eisen worden gesteld aan reusable OK-mutsen?

BESCHRIJVING AANVRAAG

In het kader van duurzaamheid wil de OK overstappen van disposable OK-mutsen naar reusable OK-mutsen. Welke eisen worden aan reusable OK-mutsen gesteld zodat deze ook microbiologisch veilig kunnen worden gebruikt?

ADVIES UNIT INFECTIEPREVENTIE

Advies

Reusable OK-mutsen kunnen microbiologisch veilig worden gebruikt mits wordt voldaan aan de voorwaarden zoals beschreven in de bijlage.

Dit houdt onder andere in:

- Eigen aangeschafte OK-mutsen, hoofd-schouderbedekking of baardbedekking niet zijn toegestaan.
- Medewerkers moeten kunnen beschikken over OK-mutsen met een goede pasvorm (meerdere maten nodig), dat wil zeggen alle haren moeten kunnen worden bedekt door de OK-muts en moet comfortabel zitten
- De leverancier van reusable OK-mutsen moet aangeven na hoeveel wasbeurten een OK-muts moet worden vervangen om nog te kunnen voldoen aan EN-13795. Registratie van het aantal wasbeurten dient te worden bijgehouden. De OK-muts wordt uit roulatie gehaald na verstrijken van het maximaal aantal wasbeurten of bij beschadiging van de OK-muts.

Onderbouwing Zie bijlage A.

ACTIES

- De afdeling Operatiekamers:
 - creëert ruimte voor schoon opslag van de reusable OK-mutsen
 - geeft instructies aan medewerkers hoe om te gaan met de reusable OK-mutsen
- De Linnenkamer maakt afspraken met het wasbedrijf over de borging van de kwaliteit van de OK-mutsen (vervangen na maximaal aantal wasbeurten en bij beschadiging)

RICHTLIJN / NORM / LITERATUUR

Zie bijlage A

Bijlage A: Gebruiken van een reusable OK-muts voor OK-medewerker ipv disposable OK-mutsen Onderstaand document is opgesteld op basis van advies Tensen & Nolte Infectiepreventie
 Datum 25-1-2022

Item	Toelichting	Normkader	Standpunt
Context	<p>Betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Invasieve ingreep onder OK-discipline - OK-medewerkers dragen operatiekamerkleding, inclusief OK-muts (niet in-greep gebonden) - Patiënt draagt OK-muts - Disposable muts is van non woven (geen norm) en geperforeerd voor ventilatie. Er zijn ook recyclebare van cellulose op de markt. - Reusable muts is van poly- ester, wat getest is conform EN 13795-2. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. WIP preventie van powi (2011) 2. Normen serie EN-13795, eisen voor operatiekamerkleding, afdekmaterialen en clean air-suits 3. WHO 2018: global guidelines for the prevention of surgical site infection 4. WHO guidelines for safe surgery published in 2009 recommend that the operating team should cover their hair and wear sterile gowns 5. CDC guidelines for the prevention of surgical site infections 2017 6. Guidelines for Surgical Attire American Society of Anesthesiologists (ASA) (asahq.org) 2019 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tijdens verblijf in zone A en B van het operatiecomplex dient men het hoofdhaar geheel bedekt te hebben. Dit geldt ook voor een baard. Motivatie: Het haar is een bron van bacteriën. 2. Chirurgische afdekmaterialen, operatiejassen en clean air-suits zijn medische hulpmiddelen en dienen te voldoen aan de van toepassing zijn eisen en normen. Deze zijn beschreven in de EN13795 serie. Aan het OK-kleding worden eisen gesteld (vast- gelegd in de Europese norm NEN EN 13795) Door OK-kleding te gebruiken dat aan deze eisen voldoet, wordt de kans op besmetting van de wond tijdens de ingreep beperkt. De OK-muts wordt hier niet onder gerekend in deze norm. 3. (citaat WHO 2018) After careful appraisal of the retrieved studies, a meta-analysis including the studies evaluating sterile, disposable non-woven vs. sterile, reusable woven drapes and gowns was performed. A moderate (RCTs) and very low (observational studies) quality of evidence showed that the use of sterile disposable non-woven drapes and gowns <u>has neither benefit nor harm</u> compared to sterile reusable woven items (OR: 0.85; 95% CI: 0.66–1.09 for RCTs; OR: 1.56; 95% CI: 0.89–2.72 for observational studies) 4. (citaat WHO guidelines for safe surgery) Surgical attire: The use of masks that cover the mouth and nose, hair-coverings such as caps, sterile surgical robes and impermeable sterile gloves is standard for surgical teams. Some correspond to basic principles of aseptic technique and their use is based on laboratory or microbiological studies or rationale, but <u>scientific evidence of their impact in preventing surgical site infections is not available or has been disputed</u>. WHO 2018 Web appendix 21 recommended: The operating team should cover their hair and wear sterile gowns and sterile gloves during the operation. 5. Available evidence suggested uncertain trade-offs between the benefits and harms of orthopedic space suits or the health care personnel who should wear them for the prevention of SSI in prosthetic joint arthroplasty. No recommendation/unresolved issue.

			<p>6. (ASA) (asahq.org) When in a restricted or semi-restricted procedural area, cover the hair and scalp with head gear made of a disposable or launderable re-useable material.</p> <p>When choosing head gear material, consider containment of shed particles, comfort and fit. Establish and implement a process for laundering reusable head coverings regularly and whenever they become visibly soiled.</p>
Risico vermijden OK-muts	<p>Het risico zou kunnen bestaan dat vanuit haren en hoofdhuid van het OK-team het operatie- gebied gecontamineerd kan worden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle haren onder de muts, pasvorm en maatvoering is hierbij belangrijk 2. Geen verlies van schilfers door de muts heen, bijvoorbeeld bij stoten van hoofden boven operatiegebied. <p>Eigenschappen van het materiaal zijn hierbij belangrijk. Geen reservoir voor micro- organismen vanuit de OK- muts. Daarom disposable of wasbaar (dagelijks afvoeren).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.WIP preventie van powi (2011) 2.Geen bron, gedachte komt voort uit norm voor OK-kleding 3.Geen bron, algemene hygiëne. 	<p>Er zijn geen gegevens waaruit blijkt dat de kleding van de patiënt (inclusief muts) de kans op een postoperatieve wondinfectie beïnvloedt. Dit geldt ook voor de Ok-muts die de patiënt op krijgt.</p>
Risico identificeren Muts	<p>Er is een infectiepreventie beleid rond de OK-kleding inclusief muts:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Scrub suits conform norm 13795; dagelijks schoon tenzij zichtbaar verontreinigd, dan direct verschoenen. Muts wordt niet specifiek benoemd <p>Team draagt OK-muts, niet per ingreep, maar tot 1 dag. Bij isolatiepatiënten wordt de muts bij het verlaten van de operatiekamer vervangen</p>		

Risico analyse	<p>Risico op contaminatie van het operatiegebied vanuit het hoofdhaar/-huid van OK-team is aannemelijk, maar niet bewezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vanuit haren die onder de OK-muts vandaan komen ▪ vanuit huidschilfers door disposable muts (geperforeerd non woven materiaal) heen ▪ door hoofden boven het operatiegebied die elkaar raken 		
Evaluatie risico's	Laag risico		
Risico beheersen	<ol style="list-style-type: none"> 1. OK discipline helder hebben en handhaven: muts correct opzetten en juiste maat gebruiken 2. Gecertificeerde muts gebruiken, voor duidelijke kwaliteit 3. Geborgd reproces systeem indien reusable muts 4. Patiënten in OK-kleding op tafel, inclusief muts. Dit heeft geen infectiepreventie reden 5. Voorkom stoten van hoofden boven operatiegebied 6. Gevalideerde luchtbehandeling voor afvoeren loskomende deeltjes/schilfers. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorg voor OK-kleding protocol. <ul style="list-style-type: none"> - Beschrijf het dragen van de muts op juiste wijze en dagelijks schoon - Hang showcards met voorbeeld op. - Zorg voor meerdere maten reusable mutsen wat al het hoofd- haar bedekt (meerdere modellen mogelijk). - Zorg voor een spiegel in de garderobe zodat gecontroleerd kan worden of alle haren onder de muts zitten. - Zorg ervoor dat iedereen de muts op juiste wijze draagt, dus niet oprollen, wegklappen etc. 2. Reusable muts gemaakt van materiaal wat voldoet aan de EN 13975 norm 3. Dagelijks afvoeren en wassen volgens industrieel was proces, gelijk aan dat van scrubsuits. Opslag van schone mutsen stof- vrij, volgens, eisen scrubsuits. 4. Maak het OK-team er van bewust dat stoten van hoofden boven operatiegebied altijd tot verspreiding van deeltjes en huid- schilfers zorgt. Ongeacht reusable of disposable mutsen. 5. Operatieafdeling dient te zijn voorzien van een gevalideerd luchtbehandelingssysteem (LBS), gericht op het weren dan wel reduceren van verontreinigde lucht in het operatiegebied.

Advies

- Muts bij OK-team is zinvol ter voorkoming van haren en huidschilfers in het operatiegebied.
 - Mits goede pasvorm, alle haren eronder.
 - Mits disposable of dagelijks schoon, zodat er geen reservoir kan vormen door hergebruik.
- Er is geen specifieke norm of eis voor een OK-muts, het kan worden gezien als onderdeel van operatiekamerkleding en moet derhalve voldoen aan de EN 13795
- De producent dient aan te geven na hoeveel wasbeurten een reusable muts moet worden vervangen om nog te voldoen aan EN 13795 Conclusie: Indien aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan is er geen microbiologisch bezwaar voor het gebruik van reusable OK mutsen.